

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA**

Warszawa, dnia 26 marca 2014 r.

Druk nr 599

**KOMISJA
USTAWODAWCZA**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 85a ust. 3 pkt 1 Regulaminu Senatu Komisja Ustawodawcza wnosi o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Do reprezentowania Komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniony jest senator Andrzej Matusiewicz.

W załączeniu przekazuję projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Piotr Zientarski

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

Art. 1. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, 1101 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 183) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 177 dodaje się art. 177a w brzmieniu:

„Art. 177a. § 1. W razie ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego albo rzecznika patentowego na wniosek zgłoszony przed upływem terminu, o którym mowa w art. 177 § 1, sąd z urzędu doręcza odpis orzeczenia z uzasadnieniem ustanowionemu pełnomocnikowi, a termin do wniesienia skargi kasacyjnej biegnie od dnia doręczenia.

§ 2. W razie odmowy przyznania prawa pomocy w zakresie obejmującym ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego albo rzecznika patentowego, zgłoszonego w przypadku, o którym mowa w § 1, termin do wniesienia skargi kasacyjnej biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia. Jeżeli jednak strona wniosła sprzeciw lub zażalenie w przepisany termin, termin do wniesienia skargi kasacyjnej biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia odrzucającego sprzeciw lub oddalającego zażalenie.”;

2) po art. 253 dodaje się art. 253a w brzmieniu:

„Art. 253a. § 1. Jeżeli adwokat, radca prawny, doradca podatkowy albo rzecznik patentowy, ustanowiony po wydaniu przez wojewódzki sąd administracyjny wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie, nie stwierdza podstaw do wniesienia skargi, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić na piśmie o tym stronę oraz sąd, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia zawiadomienia go o wyznaczeniu. Do zawiadomienia adwokat, radca prawny, doradca podatkowy albo rzecznik patentowy dołącza sporządzoną przez siebie opinię o braku podstaw do wniesienia skargi. Opinia nie jest załączana do akt sprawy i nie jest doręczana stronie przeciwnej.

§ 2. Jeżeli opinia, o której mowa w § 1, nie została sporządzona z zachowaniem zasad należytej staranności, sąd zawiadamia o tym właściwy organ samorządu

zawodowego, do którego należy adwokat, radca prawny, doradca podatkowy albo rzecznik patentowy i zwraca się o wyznaczenie innego adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego albo rzecznika patentowego. Przepis art. 253 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 2. Do wniosków o przyznanie prawa pomocy w zakresie obejmującym ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego albo rzecznika patentowego, złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy art. 177a ustawy, o której mowa w art. 1.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Cel projektowanej ustawy

Projektowana ustawa inspirowana jest wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 lipca 2013 r. (sygn. akt SK 17/12), dotyczącym art. 87 § 1 ustawy 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, 1101 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 183; dalej jako: p.p.s.a.).

Sentencja powołanego rozstrzygnięcia została opublikowana w Dz. U. z 2013 r. poz. 1004 (data publikacji: 30 sierpnia 2013 r.). Wyrok z uzasadnieniem ukazał się w OTK ZU Nr 6A, poz. 86.

2. Przedmiot i istota wypowiedzi Trybunału Konstytucyjnego

2.1. Trybunał orzekł, że art. 87 § 1 p.p.s.a., rozumiany w ten sposób, że – w sytuacji niedochowania terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, o którym mowa w art. 177 § 1 p.p.s.a., na skutek wystąpienia o przyznanie prawa pomocy w postaci ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego – przyczyna uchybienia terminu do wniesienia skargi kasacyjnej ustaje z dniem, w którym powiadomiony o ustanowieniu pełnomocnik ma możliwość sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej, jest zgodny z art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2.2. Trybunał wskazał w sentencji wyroku art. 87 § 1 p.p.s.a., uznając, iż jest to przepis podstawowy dla zidentyfikowania rozstrzyganego problemu konstytucyjnego. Zgodnie z jego brzmieniem, pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu, w którym czynność miała być dokonana, w ciągu siedmiu dni od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu.

Przytoczona dyspozycja stanowi element regulacji poświęconej instytucji przywrócenia terminu. W myśl art. 86 § 1 zd. 1 p.p.s.a., jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności w postępowaniu sądowym bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności, której nie dokonała w terminie (art. 87 § 4 p.p.s.a.).

Jedną z czynności, dla której p.p.s.a. wyznacza termin, jest wniesienie skargi kasacyjnej. Na wywiedzenie tego środka zaskarżenia art. 177 § 1 p.p.s.a. przewiduje 30 dni od dnia

doręczenia stronie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem. Pokreślenia wymaga przy tym to, że skarga kasacyjna musi zostać sporządzona przez adwokata lub radcę prawnego, względnie – w sprawach obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami – przez doradcę podatkowego, zaś w sprawach własności przemysłowej – przez rzecznika patentowego (art. 175 § 1 i 3 p.p.s.a.).

Przepisy p.p.s.a. umożliwiają przyznanie stronie, która nie jest w stanie ponieść kosztów postępowania, w tym kosztów w postaci wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika, tzw. prawa pomocy (art. 243–263). Tyle że w sytuacji, gdy uprawniony domaga się ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego bądź też rzecznika patentowego już po wydaniu orzeczenia przez wojewódzki sąd administracyjny, postępowanie incydentalne związane z przyznaniem prawa pomocy nie wpływa na bieg wspomnianego wyżej terminu do wniesienia skargi kasacyjnej. W praktyce zdarza się zatem, że do ustanowienia pełnomocnika, którego zadaniem ma być sporządzenie skargi kasacyjnej, dochodzi tuż przed albo wręcz po upływie terminu z art. 177 § 1 p.p.s.a.

W orzecznictwie sądów administracyjnych zarysowały się dwa rozbieżne poglądy odnośnie do skutków przyznania prawa pomocy po upływie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej. Według pierwszego stanowiska, dniem, w którym ustała przyczyna uchybienia terminu (art. 87 § 1 p.p.s.a.), jest w takim przypadku dzień, w którym adwokat, radca prawny, doradca podatkowy tudzież rzecznik patentowy miał rzeczywistą, realną możliwość wniesienia skargi kasacyjnej po zapoznaniu się z aktami sprawy, przypadający wszakże nie później przed upływem 30 dni od zawiadomienia go o wyznaczeniu do występowania w sprawie. Natomiast zgodnie z bardziej rygorystycznym podejściem, wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej powinien zostać wniesiony przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu w siedmiodniowym terminie liczonym od dnia jego wyznaczenia (udzielenia mu pełnomocnictwa). W terminie tym pełnomocnik powinien również sporządzić skargę kasacyjną.

2.3. Wzorcami kontroli w sprawie SK 17/12 były art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji.

Przepis art. 45 ust. 1 poręcza prawo do sądu, a jednym z jego komponentów jest prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności. Jak przypomniał Trybunał: „[p]rawo do sprawiedliwego procesu sądowego (...) gwarantuje stronom postępowania możliwość korzystania z praw i gwarancji procesowych oraz rzetelne i merytoryczne rozpatrzenie sprawy. Minimalne wymogi w zakresie rzetelnej

procedury wyznacza z jednej strony nakaz podmiotowego, a nie przedmiotowego traktowania uczestników postępowania, z drugiej zaś – zakaz arbitralnego działania sądu. Zasada sprawiedliwości proceduralnej ma charakter uniwersalny, dotyczy wszystkich etapów i rodzajów postępowania. Przy czym rzetelność każdej procedury powinna być powiązana z jej funkcją i charakterem prawnym. (...) Pojęcie sprawiedliwości proceduralnej nie jest wprawdzie ściśle sprecyzowane. Ma jednak określony rdzeń znaczeniowy, sprowadzający się do możliwości bycia wysłuchanym, ujawnienia w czytelny sposób motywów rozstrzygnięcia (a więc unikania dowolności czy wręcz arbitralności w działaniu sądu) i wreszcie (...) zapewnienia uczestnikom postępowania przewidywalności, przez odpowiednią spójność i wewnętrzną logikę mechanizmów, którym są oni poddani.”

Art. 78 jest z kolei źródłem podmiotowego prawa jednostki do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji. Prawo to jest „(...) komponentem prawa do sądu; stanowi jedną z gwarancji prawa do rzetelnego rozstrzygnięcia spraw indywidualnych; umożliwia kontrolę poprawności rozstrzygnięć wydawanych w pierwszej instancji. W przypadku postępowań sądowych prawo do zaskarżenia pierwszoinstancyjnych orzeczeń traktowane jest zatem jako «środek wzmacniający prawo do sądu (...) i urealnijający jego prawidłowe urzeczywistnienie».”

2.4. Zdaniem Trybunału, art. 87 § 1 p.p.s.a. pozostawia miejsce dla takiej wykładni, która umożliwi pełnomocnikowi z urzędu sporządzenie oraz wniesienie skargi kasacyjnej w terminie porównywalnym z tym, jakim dysponuje (o ile tylko nie dopuści się zaniedbania) strona mająca pełnomocnika z wyboru. Mianowicie: występujące w tym przepisie określenie „od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu” uprawnia i zarazem zobowiązuje sąd do ustalenia w każdym konkretnym przypadku, czy i kiedy przyczyna uchybienia ustała, a ustaje ona wtedy, gdy pełnomocnik uzyskuje realną możliwość wniesienia skargi kasacyjnej. Niemniej przyjęcie przez część judykatury, że przyczyna uchybienia terminu do wniesienia skargi kasacyjnej ustaje już z chwilą ustanowienia pełnomocnika lub powiadomienia go o tym właśnie fakcie, skutkuje w praktyce tym, że niektórzy spośród skarżących „łapią się w swoistą pułapkę prawną”.

Mechanizm, którego *ratio* sprowadza się do umożliwienia stronie o niskim statusie materialnym dochodzenia przed sądami administracyjnymi swoich praw, jest więc w istocie wewnętrznie sprzeczny. „Z jednej strony, skorzystanie przez stronę z prawa pomocy, które w założeniu ma być instytucją o charakterze gwarancyjnym, pozbawia stronę efektywnej

możliwości wniesienia środka odwoławczego. Innymi słowy – skorzystanie z jednego uprawnienia powoduje iluzoryczność drugiego. Będące następstwem omawianej wykładni nadmierne i nieuzasadnione skrócenie terminu do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej przez ograniczenie go do siedmiu dni utrudnia, w sposób graniczący z uniemożliwieniem, realizację prawa strony postępowania sądowoadministracyjnego reprezentowanej przez pełnomocnika ustanowionego w ramach prawa pomocy do kontroli przez sąd drugiej instancji zapadłego w jej sprawie orzeczenia sądu pierwszej instancji. (...) Z drugiej strony, interpretacja kwestionowanych przepisów przyjęta przez sądy orzekające w sprawach skarżących prowadzi do wypaczenia istoty i celu prawa pomocy, gdyż powoduje jego nieefektywność. (...) Ponieważ skarga kasacyjna w p.p.s.a. została ukształtowana jako sformalizowany środek prawny, przymus adwokacki jest udzieleniem stronie pomocy podczas dochodzenia jej praw, ale zarazem jego celem jest zapewnienie «odpowiednio wysokiego poziomu» toczącemu się postępowaniu. Termin do sporządzenia skargi kasacyjnej ma służyć także jej profesjonalnemu przygotowaniu, a faktyczne skrócenie go do siedmiu dni niewątpliwie ogranicza osiągnięcie tego celu.”

Podsumowując swoje rozważania, Trybunał stwierdził, że interpretowanie art. 87 § 1 p.p.s.a (jak również pozostających z nim w związku przepisów art. 86 § 1, art. 87 § 4, art. 88 oraz art. 177 § 1 i art. 178) w przedstawiony powyżej sposób prowadzi do tego, że regulacje którym poddana jest strona zamierzająca skorzystać z prawa pomocy, są prakseologicznie wadliwe, a w konsekwencji nie mogą być zaakceptowane z punktu widzenia wartości konstytucyjnych, w tym zwłaszcza standardu rzetelnej procedury oraz sprawiedliwości proceduralnej.

Opisywanej ułomności pozbawiony jest jednak inny rezultat wykładni tych samych przepisów p.p.s.a., tj. identyfikujący moment ustania przyczyny uchybienia terminu do wniesienia skargi kasacyjnej z dniem, w którym powiadomiony o ustanowieniu pełnomocnik ma rzeczywistą, realną możliwość sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej. Od tej chwili – stosownie do art. 87 § 1 p.p.s.a – pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu oraz skarga kasacyjna powinny być wniesione do sądu w ciągu siedmiu dni. W takim przypadku czas na sporządzenie skargi kasacyjnej jest uwarunkowany okolicznościami danej sprawy, np. możliwością zapoznania się pełnomocnika z dokumentami czy koniecznymi konsultacjami ze stroną, którą ten pełnomocnik reprezentuje itp. „Norma prawna o wskazanej wyżej treści nie narusza prawa strony reprezentowanej przez pełnomocnika z urzędu do rzetelnej procedury

i do zaskarżenia orzeczeń wydanych w pierwszej instancji, lecz przeciwnie – podmiotowi zmuszonemu do korzystania z prawa pomocy gwarantuje efektywnie czynienie użytku z prawa do wniesienia skargi kasacyjnej.”

3. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Mając na względzie formułę rozstrzygnięcia z dnia 25 lipca 2013 r. (orzeczenie o charakterze interpretacyjnym) oraz argumenty przedstawione przez Trybunał Konstytucyjny w jego uzasadnieniu, proponuje się wprowadzenie w ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi regulacji wzorowanych na tych, które można znaleźć w procedurze cywilnej.

Trybunał zauważył, że problem konstytucyjny, który ujawnił się w sprawie SK 17/12, ma swoje źródło w braku dostrzeżenia przez ustawodawcę konieczności odrębnego unormowania relacji dwóch zdarzeń: biegu terminu do wniesienia skargi kasacyjnej i wszczęcia procedury mającej na celu przyznanie stronie prawa pomocy. Wobec braku takiego szczególnego unormowania sądy administracyjne stosują art. 86–88 p.p.s.a. Przepisy te przewidują instytucję procesową przywrócenia terminu, czyniąc to w sposób generalny w tym sensie, że odnoszą się one do wszelkich terminów do dokonania czynności procesowych określonych w ustawie, m.in. do wniesienia skargi kasacyjnej.

Ustalenie przez Trybunał, że z zaskarżonych przepisów możliwe jest wyinterpretowanie normy odpowiadającej wymogom płynącym z Konstytucji, nie zmienia ogólnej oceny, że rozwiązania przyjęte w p.p.s.a. dotknięte są wadą dysfunkcjonalności. Zaaprobowane przez część judykatury rozumienie wyrażenia „niezwinięte uchybienie terminu” jako obejmujące sytuacje, w których niedochowanie terminu jest następstwem przyznania prawa pomocy dopiero po upływie terminu z art. 177 § 1 p.p.s.a., nie eliminuje bowiem wewnętrznej sprzeczności uregulowań ustawowych w razie wyznaczenia profesjonalnego pełnomocnika na krótko przed upływem terminu do wniesienia skargi kasacyjnej. Formalnie nie ma przecież wtedy podstaw do przywrócenia terminu, a pozostający do dyspozycji strony czas na sporządzenie i wniesienie skargi kasacyjnej rażąco odbiega od trzydziestodniowego terminu ustawowego. Ze względu na treść art. 86 § 1 p.p.s.a. nie jest też jasne, czy i w jaki sposób sąd powinien uwzględniać to, że uchybienie terminu może być wynikiem zbiegu dwóch okoliczności: trwania samej procedury wyznaczenia pełnomocnika z urzędu oraz zaniedbań

strony, która nie wykazując należytej staranności, wystąpiła o jego wyznaczenie krótko przed upływem wspomnianego trzydziestodniowego terminu.

Wszystko to razem silnie przemawia za interwencją ustawodawcy, niezależnie od tego, że wyrok sądu konstytucyjnego był w istocie orzeczeniem afirmatywnym. Pozostaje jedynie wybór między co najmniej dwoma możliwymi wariantami realizacji postulatów *de lege ferenda* sformułowanych w części motywacyjnej rozstrzygnięcia Trybunału.

W przekonaniu projektodawcy, warto postawić na sprawdzone rozwiązania, których źródłem w postępowaniu cywilnym są art. 124 § 2–4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101 i 293). Jakkolwiek bowiem w postępowaniu przed Trybunałem analizowana była także kwestia zasadności wprowadzenia na gruncie p.p.s.a. zawieszenia biegu terminu do wniesienia skargi kasacyjnej na czas trwania procedury związanej z przyznaniem prawa pomocy (sugestia Marszałka Sejmu i Prokuratora Generalnego), to nie sposób pominąć walorów proponowanego niniejszym uregulowania. Przyjęcie zasady, że termin wyznaczony na wniesienie skargi kasacyjnej biegnie od dnia, w którym pełnomocnikowi wyznaczonemu w ramach instytucji prawa pomocy doręczony został odpis orzeczenia wojewódzkiego sądu administracyjnego z uzasadnieniem, sprawia, że wciąż ma on do dyspozycji trzydzieści dni na skontaktowanie z reprezentowaną stroną, zapoznanie się z aktami sądowymi oraz – jeżeli istnieją podstawy do wystąpienia ze skargą kasacyjną – sporządzenie i wniesienie tego środka. Powinno to służyć profesjonalnemu oraz rzetelnemu przygotowaniu zarzutów skargi oraz ich uzasadnienia, a zatem wypełnieniu tych pryncypiów, które przemawiały za wprowadzeniem przymusu adwokackiego odnośnie do środków zaskarżenia kierowanych do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Co więcej: można postawić tezę, że dodanie w p.p.s.a. art. 177a w proponowanym brzmieniu zrealizuje postulat zapewnienia tego, że jednostki decydujące się na zaskarżenie orzeczenia wojewódzkiego sądu administracyjnego będą miały równe szanse, bez względu na to, czy korzystają one z pomocy profesjonalnego pełnomocnika z wyboru, czy zastępuje je adwokat, radca prawny, doradca podatkowy tudzież rzecznik patentowy ustanowiony z urzędu. W obu przypadkach bowiem termin pozostawiony pełnomocnikowi na sporządzenie i wniesienie środka zaskarżenia będzie jeśli nie taki sam, to bardzo zbliżony (o ile oczywiście strona, która będzie korzystała z pomocy pełnomocnika z wyboru ustanowi go niezwłocznie). W szczególności uwzględnienie wniosku o przyznanie prawa pomocy w postaci wyznaczenia pełnomocnika w sytuacji, gdy wniosek taki został zgłoszony na krótko przed upływem terminu

do wniesienia skargi kasacyjnej, nie uczyni postanowienia sądu bezprzedmiotowym (gdyby w opisywanym przypadku zastosowanie miała znaleźć instytucja wstrzymania biegu terminu, czas pozostawiony pełnomocnikowi zapewne i tak okazałby się niewystarczający, a wtedy ponownie otwierałoby się pole do rozważań na temat możliwości przywrócenia terminu w oparciu o art. 86 i n. p.p.s.a).

Reasumując – w projektowanej ustawie proponuje się, aby w razie udzielenia stronie prawa pomocy w zakresie obejmującym ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika na skutek wniosku zgłoszonego przed upływem terminu, o którym mowa w art. 177 § 1 p.p.s.a., termin ten biegł niejako ponownie od dnia doręczenia pełnomocnikowi orzeczenia z uzasadnieniem (art. 177a § 1). Natomiast gdyby wniosek strony nie został uwzględniony, to – zgodnie z projektowanym art. 177a § 2 – termin do wniesienia skargi kasacyjnej biegłby dopiero od doręczenia stronie takiego postanowienia odmownego, z tym jednak zastrzeżeniem, że jego zaskarżenie odsuwałoby jeszcze dodatkowo początek biegu omawianego terminu do czasu doręczenia stronie kolejnego negatywnego rozstrzygnięcia sądu.

Powyższym regulacjom powinna towarzyszyć zmiana p.p.s.a. polegająca na dodaniu przepisów regulujących sytuację strony w przypadku, gdy pełnomocnik wyznaczony z urzędu odmówi sporządzenia skargi kasacyjnej. Tu ponownie proponuje się skorzystanie z rozwiązań stosowanych w postępowaniu cywilnym (art. 118 § 5 i 6 Kodeksu postępowania cywilnego). W myśl projektowanego art. 253a § 1, w razie uznania przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu, że nie ma podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej (por. art. 174 p.p.s.a.), będzie on zobligowany poinformować o tym zarówno właściwy sąd, jak i samą stronę, w terminie dwóch tygodni od dnia zawiadomienia go o wyznaczeniu. Stanowisko pełnomocnika powinno być poparte pisemną opinią. Stopień staranności, z jaką owa opinia została opracowana będzie zaś podlegał kontroli sądu. Jeżeli sąd stwierdzi, że naruszone zostały standardy, których dochowania wymaga się od fachowych pełnomocników, zawiadomi właściwy organ samorządu zawodowego, do którego należy dany pełnomocnik (zob. art. 253 p.p.s.a.). Organ samorządu wyznaczy wówczas nowego pełnomocnika – art. 253a § 2. Wypada zaznaczyć, że jak dotąd zagadnienia te nie były w ogóle unormowane w przepisach procedury sądownoadministracyjnej.

Proponuje się, by nowe regulacje znalazły zastosowanie także w tych sprawach, w których wnioski o przyznanie prawa pomocy w zakresie obejmującym ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego bądź też rzecznika patentowego celem sporządzenia skargi kasacyjnej zostały wniesione jeszcze przed wejściem w życie projektowanej ustawy, co

zapewni realizację wskazań Trybunału również w toczących się już postępowaniach (art. 2 projektu).

4. Skutki projektowanej ustawy

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi uwzględnia stanowisko Trybunału Konstytucyjnego zaprezentowane w sprawie SK 17/12. Podstawowym jego skutkiem będzie wobec tego zastąpienie regulacji, która – przy jednej ze stosowanych dotychczas wykładni – nie czyniła zadość standardom konstytucyjnym, rozwiązaniem, które będzie w pełni odpowiadać gwarancjom wywodzonym z art. 45 ust. 1 oraz art. 78 ustawy zasadniczej. Tym samym projektowana ustawa może przyczynić się do wzmocnienia społecznego zaufania do państwa oraz stanowionego przez nie prawa (art. 2 Konstytucji).

Przewiduje się, że proponowana nowelizacja p.p.s.a. nie będzie miała wpływu na sferę dochodów i wydatków budżetu państwa. Projektowana ustawa nie wywoła także skutków finansowych dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych, a w tym również dla jednostek samorządu terytorialnego.

5. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projektowane regulacje nie są objęte prawem Unii Europejskiej.